

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.
Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Kiadó és laptulajdonos:
„Osokonai” nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő:
Vértesi Arnold.

Szerkesztőség, Széchenyi-utca, Medgyesi-ház. 1762. sz.
Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Husvétii szünet.

Budapest, márczius 28.

Ugy Magyarországon, mint Ausztriában husvétii vakációra ment a parlament. Gyümölcsoltó Boldog-Asszony napján mennek a képviselők, jönnek a fecskék. Vajha szép, harmatos és virágos, zivataroktól ment tavaszt hoznának a fecskék és vajha eltemetnék a képviselők a terméketlen, virágot és gyümölcsöt őrítő telet.

Igen, a törvényhozás téli időszaka terméketlen volt a monarchiának mind a két államban. Majd az egész ülészsak mindazzal az össze-vissza kuszált, izgató, de kevéssé termékenyítő holmival telt el, amely nálunk, egyébiránt máshol is, mint valami élősdii kúszóövény szokott a költségvetési vitára feltekerődni. Tárgyilagossá törvényt kézzel fogható gyakorlati haszonnal jóformán egyet sem alkotak, alapvető reformokról, törvényekről a szellemi, ethikai, jövőt alakító fejlődés javára, ne is beszéljünk.

Egészen elítélni s elátkozni becsületes módon még sem szabad a parlamenti téli campagne-t; túl is, innen is megtette azt, amit a természet javára éghajlatunk alatt a tél is tenni hivatva van, midőn az élt, a virulót megdermeszti ugyan, de hótakarót borít rája, mely alatt új csírák fejlődnek, ezekből aztán természet és emberek véghetetlenül gazdag áldást képezhetnek ki.

Az egyházpolitikai viszály, mely Magyarországon uralkodott a parlamenti tárgyalások fölött, csak önmagában kellemetlen, miként az erős szél is kellemetlen, amely megvakítással, a légzőszervek megbénításával fenyeget s mindent összekuszál, szokott helyéből kitép, kívánt helyzetéből kiragad. De végre eláll a szél s dühöngése után érezzük, hogy a levegő tisztább és egészségesebb lett és csak most kel igazán életre egy új virágzás és növés és minden, amiről a vihar ordítása alatt azt hittük, hogy okvetlen tönkre kell mennie, a melegítő napsugár és termékenyítő eső hatása alatt buja tenyészésnek indul. Az egyházpolitikai vita és agitációk folytán kétségtelenül lényegesen megtisztult a légkör és most korona és nemzet tudja magát mihez tartani. Most a vitás ügy érdemének simább, nyugodtabb tárgyalását lehet remélni. Most már biztosan

lehet rá számítani, hogy Magyarország közvéleménye a Wekerle-kabinettel marad, hogy a miniszterium oly reformjavaslatokat fog betérjeszteni, melyek teljes figyelemmel lesznek a korszellemre a nélkül, hogy az egyház történelmi hagyományait és érdekeit lényegükben sérteneék. Most már biztosan lehet remélni azt is, hogy a katolika anyaszentegyház az egyházpolitikai reformok alkotását semmi képpen sem támogatja ugyan, hanem szentesítésükig minden törvényes eszközzel, de csakis ilyenvel, ellenezni fogja, a szentesített törvénynek azonban engedelmessékedni fog.

Hasonló helyzetben van Ausztria is. Mindama sivar pártviszály után, mely a télen át uralkodott a parlamenti tárgyalások felett, is terméketlenségre kárhoztattott, egy nagy előrehaladást még sem lehet tagadni. Ha az első fecskék megérkeznek, már enyhébb márcziusi levegőt találnak s nem jeges bórát: az állambaránt momentumok megerősödve kerültek ki az ellentétek surlódásából, a mérsékleten szabadelvű német párt, a dualizmus leghűbb védelmezője, nyert tekintélyben és működési erőben, a lehetőség, bensőbb érintkezésbe hozni őket a lengyelekkel és a nagybirtokosok nem reakcionárius részével, nagyobb lett; nem hihetetlen, hogy ősszel, ha megint együtt lesz a reichsrath, a viszonyok a megvalósíthatás terére helyezik a Taaffe-féle program aktiválását, az államfentartó elemkből alkotott, megbízható többséget.

— **Belföldi hírek** (A kormány egyházpolitikája) mellett újabban Székesfehérvár és Nagykőrös városok közgyűlései nyilatkoztak. — (Az állami tisztviselők fizetés fölemelése.) Az állami tisztviselők a magasabb illetményeiket jövő hó első felétől kapják ki. Oly helyeken, hol a lakbérnyedek április 1-jén kezdődnek, április első felében a lakberek is pótlólag lesznek folyósítva. — (A tészéi harmadszor megválasztása.) A bodajki kerületben április hatodikára lett kitéve a választás. — (Pálinskássy Imre), Bihar megye legrégebbi főszolgabírója (1861 óta) tegnap Tenken meghalt. Neje Aulich-leány, kinek atyja, Aulich Adolf tassi birtokán rejtette Kossuth Lajos anyját és három leányát Laurát, Emiliát és Zsuzsánnát. — (Szeregeth áz Hódmezővásárhelyen). Kovács Ferencz kir. tanácsos, a tiszántúli ev. ref. egyh. kerület volt tanácsbírója és neje szeretet-házat alapítottak, melyre egyik házukat és 6000 frtot ajánlottak fel.

— **Külföldi hírek.** (A király és a polgári házasság.) A Neue Freie Presse azt ujságoja, hogy király ő Felsege beleegyezését adja a magyar kormány egyházpolitikai törvényjavaslatához. — (A német császár Rómában) a nép roppant tüntetéssel készül fogadni. — (Összeesküvés a walesi herceg ellen.) A londoni rendőrség körében azt hiszik, hogy nyomára jöttek egy a walesi herceg élete ellen szőtt összeesküvésnek. A merényletet állítólag Newyorkban kellett volna végrehajtani, a midőn a herceg a chicagói világkiállításához való útjában ott időzik. — (A pápa encziklikát) készít elő az olasz püspökökhöz, melyben a válásra és a polgári házasságra vonatkozólag tervezett törvények ellen tiltakozik. — (A spanyol királynő civillistája.) Sagasta kormányelnök ellene szegül a királyné azon elhatározásának, hogy a defecit fedezésére két milliót ajánlt fel civilistájából, a mely — ugymond — alig elegendő arra, hogy a királyi méltóságnak a kellő tekintélyt biztosítsa. — (A golyómentes posztórúha) Dowe, a golyómentes posztópáncéljáért Caprivi birodalmi kancellártól három millió márkát kért. Caprivi gondolkozási időt kért.

Előfizetési felhivás.

Debreczen, márczius 28.

Márczius a szabadság, a szabad eszmék hónapja, mintha a daltakasztó, virágzendítő természet mellett a politikai életnek is lennének évszakai, a maga ujjászülő, termékenyítő tavaszával. A vallási szabadság nagy eszméért folyik a küzdelem az ország tanácstermében s a szabadelvűség lobogója alatt megindított harc folytatását találja a honban mindenütt a hol szabad szivekben honszerelem ég.

Ez — ismételjük — t a v a s z t jelent egy nemzetünk által még ki nem vivot szabadság tavaszát, ez a küzdelem az, a melyben egész szívünkkel és lelünkkel részt éppén most, a midőn — a közelgő tavaszi évnegyed elején — a nagyérdemű közönség elé lépünk s támogatását, pártfogását kérjük munkánkhoz.

Tapasztalhatta a „Debreczeni Ellenőr” olvasó közönsége, hogy álláspontunk az egyházpolitika kérdéseiben a legtisztább, a legvalódiabb liberális álláspontja volt. Hangsúlyoztuk a kötelező állami anyakönyvvezetés behozatalának elmaradhatlan szükségét, nyilatkoztunk a zsidók reczepeziójának megvalósítása mellett, tettük pedig mindezt úgy általános jogi szempontokból, mint általában a modern európai intézményekets a felvilágosodás e századának parancsoló szelle

mét tartva szem előtt, jól tudva, hogy véleményünk egyezik párt és valláskülönbség nélkül a haza minden szabadon gondolkodó polgárának véleményével. Ugyanekkor tartózkodtunk attól, hogy az ellenkező meggyőződéseket durva tulzásokkal megsértjük, vagy pedig iszteleetlenül említünk velünk ellenkező táborban álló egyéneket és neveket.

A haza oly sok jó fiával együtt folytatuk s fogjuk folytatni ezentúl is ezt a szabadság-harcot, büszkén arra, hogy annak ugy a hazában, mint e nemes városban is, tulnyomó többséggel rendelkező szabadelvűpárt organuma vagyunk s a szabadelvűpártnak, valamint a belőle kifolyó szabadelvű kormányelvi mellett állunk megrendíthetetlenül.

Valóban első eset a legelső felelős kormány óta, hogy jelenleg nincs párt, legyen annak neve függetlenségi párt, vagy nemzeti párt, a melynek ezen a szabadság nevében folyó küzdelemben ne a Wekerle Sándor miniszterelnök bölcs vezetése alatt álló kormány lenne vezére!

A „Debreczeni Ellenőr“-nek tehát disze a maga párt-álláspontja s ehhez a szabadelveken alapuló állásponthoz méltóan igyekszik tovább működni.

A „Debreczeni Ellenőr“ pedig oly régi kipróbált bajnoka a szabadelvűségnek, hogy felesleges programját megújítani s újra kifejteni. Ugy az országos politikai, mint a városi ügyekben e szabadelvűség lengi át felfogását s a hol — nevéhez megfelelően — ellenőri szerepet kell teljesítenie, ott se hagyja el hangjának előkelősége, fejtegetéseinek tárgyilagos módszere.

Régiük maradunk tehát szabadelvű álláspontunkban s régiük abban, hogy e város és közönségének érdekeit szívünkön viseljük, csupán lapunk változatossá, érdekessé tételében óhajtuunk mindenkor újjak és újjak lenni.

Ez évnegyed folyamán a „Debreczeni Ellenőr“ beosztása megváltozott s számos új

rovattal, több munka erővel gyarapodott. **Közleményeink lapunk számára írott eredeti dolgozatok.** Az érzék-ingerlő pikantériák kiollósítását, az ollózott közlemények dicsőségét nem üzzük és átengedjük másoknak a nyilttéri hepcziáskodásból vonható becstelen hasznot is.

Vannak e helyett — elsőrendű írók tollából származó s kellő színvonalu közlemények mellett — **gyors és alapos értesüléseink ugy e város és vármegye közéletének köréből**, mint a hogy vannak időnként **távirataink**, különösen hétfői napokon, a midőn Debreczenbe lap nem érkezik.

Jelenleg csupán a „Debreczeni Ellenőr“-nek vannak állandó táviratai, melyeket az előfizetési időny után sem fogunk a délutáni lapokkal érkező hírekkel pótolni, vagy megszüntetni, de még inkább **fejleszteti és szaporítani.** A d. u. postával érkező lapok főbb hirtit pedig „Legujabb“ cz. rovatunkban közöljük.

Nagy súlyt fektetünk a **helyi hírek** rovatára. Szerkesztőségünk ugy lesz szervezve s annyi tagból fog állani, hogy e téren is verseny nélkül fogunk megállni Debreczenben.

Elénk, változatos hirrovatok (külön tudósítóval p. o. a **törvényszéki hírek** rovatára is,) alapos és fővárosi színvonalon álló **szini bírálatok**, mulattató és ösmeretterjesztő **tárczák** és egyéb közlemények, a „**Papírszeletek**“ című élcz-rovat Gasparone tollából, érdekesítő **regény** s számtalan egyéb kisebb-nagyobb fajta olvasni valónk lesz (egész a minden szombaton közöltt alá nyig) a politikai és helyi cikkek s a többi szokásos hirlapi rovatok mellett.

Nagy gondot fordítunk a **közgazdasági rovatra**, amelyben — egyes szakközlemények mellett — biztos és hű tájékozást nyújtunk ugy a helybeli, mint a budapesti ár-és érték-viszonyok terén. Az árfolyamokról Gyenes és Balogh előkelő budapesti czég és a debreczeni közgazdasági ban k szolgáltatja pontos és hiteles tudósításainkat.

Nem fárasztjuk tovább olvasóinkat. Összes ambiczióink, minden törekvésünk abban fogösszpontosittatni, hogy a „Debreczeni Ellenőr“ hirlapi szolgálata méltó legyen Debreczen közönségének fokozottan növekvő támogatására. A Csokonai nyomda és kiadó részvénnytársaság pedig gondoskodik arról, hogy a rendelkezésére álló eszközökhöz képest, lapunk ugy szellemi tartalma, mint kiállítása, és pontos szétküldése kifogástalan legyen.

A valódi igazságot a politikában, a tisztaságot az irodalomban, jót mindenben a mi felé törekszünk: ez legyen a vezéreszme, melyet olvasóink lapunkban feltaláljanak!

A „Debreczeni Ellenőr“ szerkesztősége.

A „Debreczeni Ellenőr“ előfizetési ára:

Egy évre	10	frt
1/2 „	5	„
1/4 „	2	„ 50 kr.
Egy óra	1	„

Uj előfizetőknek kívánatra szivesen szolgálunk 14 napig mutatóvány számmal ingyen.

A „Debreczeni Ellenőr“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Debreczeni színügyegylet.

Debreczen, március 29.

Debreczen városában nehéz napjai a journalisztikának február és március havának vasárnapjai. A mennyi egylet és intézet, bank, vagy irodalmi és művészeti egyesület van, azok mind ilyenkor tartják közgyűléseiket, ennél fogva néha megesik, hogy heteken át tíz-tizenkét nagy tudósítással kell ellátni a hétfői számokat.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Egy albumból.

Irta: **Pietro Mascagni.**

Monna Laura nevetése rettenetes volt.

Nem mintha valami érdes, vihogó lett volna, őh nem, ellenkezőleg; az a nevetés oly ezüstös csengésű, tiszta volt s trillái gyöngyök-ként fűződtek egymásba, hogy mindenki örömmel hallgatta, kivéve az ő spasimanti-ját, az ő epedő szerelmesét, a kinek ez a nevetés mindig szólt.

Tonio Concetta vágatott még oly kétségbeesett arcot is és sóhajtozhatott még oly szívzaggatólag — ő nevetett. Marco Ferretti lehetett még oly dühöngő s dühében átkozódva még annyi dolgot vágatott is a földhöz — ő nevetett; igen, minél dühösebb volt, annál inkább nevetett, míg amaz kétségbeesve elfutott, hogy örökre, egész — meddig is? — egész másnapig.

És Tonio Concetta és Marco Ferretti nem voltak az egyedüliek. Szó sincs róla! s meg nevezhetnének még többeket, kik a szép özvegynek udvaroltak s lábainál heverték a nélkül, hogy más sorsuk jutott volna a kinevettetésnél. Csak három férfi volt kivétel.

A maestro, mivel ez nem belé, hanem a saját feleségébe volt szerelmes s csak belső barátság fűzte a gyönyörű asszonyhoz; Aldo, ki ugyan fülig szerelmes volt, de kinek szerelme néma volt; és Sior Cecco, ki a démoni asszonyba szintén nagyon szerelmes volt s min-

dennap egy vagy más szonettet irt az ő Laurájáról, melyeket mindig felolvasott neki szerelmes szempillantások és pathetikus sóhajok kíséretében.

A szép asszony csupán ezt a három férfit nem nevette ki.

A maestrot nem, mert nem volt rá szükség; Aldo nem, mert ez nem beszélt szerelemről és Sior Ceccot nem, mert versei mellett még az ő nevetési kedve is elmúlt s csak ási tozott.

Igen, retteneteseket ásitott s egyszer, midőn Sior Ceccot nagyon bántotta az ő poetikus vénája, s egy szuszra három szonettet olvasott fel egymásután, az özvegy gyönyörű termete a karosszékekben összeesett, kedves fejecskeje előre csuklott, melle szabályszerű lélekzetrételek közben hullámozott, egyszóval — elaludt!

Cecco ur eleinte meg volt lepette e váratlan eredmény által, de aztán zsebre dugta a szonettjeit, csendesesen felállt s lábujhegyen zajtalanul elhagyta a szobát.

A lépcsőn meglegedetten dörzsölgette kezét s a világ legboldogabb emberének sugárzó arczával lépett a kávéházba.

Ennek a diadalmas arczkifejezésnek természetesen fel kellett tűnnie.

— Hollah, kiáltott fel a maestro, mi új-ság Cecco? Ternót csinált talán?

— O, válaszolt ez tagadó kézmozdulattal. Che terno d'Egitto! Nem egy nyomoruságos ternóról van szó, a mit rongy husz centimesért csinálhat az ember, nem! sokkal többről: ternóról, de az élet lutriáján!

— Cospetto di bacco! Utoljára még Monna Laura?

— Igenis, tisztelt uram, végre célhoz jutottam, végre költenényeim elérték azt a hatást, mely után oly régen epedtem, mert midőn felolvastam, oly mély gondolkodásba merült, hogy nem akartam zavarni, de a melynek jelentősége minden kétségen felül áll.

— Hazudik! — szolt e percben egy másik hang.

Aldo volt, ki az elbeszélés alatt oda lépett s halványan, érzelmeim nem birva uralkodni többé, hallgatta Cecco beszédét.

Hazudik! — kiáltotta még egyszer s ököbe szoritotta a kezét. Aztán arca előtt összecapta a kezét s zokogva egy székre hanyatlott.

— Ed io, che l'amon tanto, tört ki kebléből, és én, a ki ugy szerettem őt!

* * *

Pietro maestro felsietett a szép özvegyhez s kérdezősködött.

Mikor elhagyta a házat, elégtelen dörzsölgette a kezét s sietett hangosan nevetve Aldo lakására.

Belépett a bizalmas művész-szobácskába s ott találta barátját, halványan, dult vonásokkal, bágyadt merengésben a festő-állvány előtt, melyen Monna Laura életnagyságu arczképe állt.

— Corragio, Aldo, fel a fejjel ficzkó, így szolt a maestro, ráütve a fiatal festő vállára. Azt a bolondságot csak nem veszed annyira a szivedre?

— Ha tudnád, mennyire szeretem őt, így szolt Aldo tompán.

— Annál jobb. Ma eljössz velem hozzá.

Erős fejlődés, rohamos szélesbülése a debreczeni közélet árterének, a hatalmas folyam medrének, a mely örömmel tölt el, mert hiszen mintegy tíz év előtt felényi egylete ha volt városunknak. Ily körülmények között ne veseltessünk-e forró háláérzettel a városunkban mintegy évtized előtt alakult színegyesületnek, a mely oly kevés szaporítja a hírlapíró tenni valót, oly kevés gondot ad a „tájékoztató“ című rovat vezetőjének, hogy egyáltalában nem látja szükségesnek a közönség tájékoztatását és nem tart sem választmányi, sem rendes, sem pedig (e valóban rendkívüli állapotokhoz illően) rendkívüli közgyűlést.

Most a szunnyadó egyesület felett hirtelemben megszólalt a városi tanács ébresztő órája, a mely e hó 25-én kelt végzésében eszébe hozza a színegyesületnek, hogy tulajdonképen létezik még s kötelességei vannak. A város polgármestere ugyanis fel fog kérteni a helybeli színházi nyugdíjintézetnek a központi nyugdíjintézetrel való összeolvadása tárgyában kiküldött vegyes bizottság összehívására, a melyben részt vesz három taggal a szini egyesület is. A megválasztott három tag közül egy időközben meghalt s ennek az igazán meghalt tagnak helyére kell majd a tetszhalott színegyesületnek új tagot választania. Tehát nolens-volens tennie kell valamit s a journalistáknak s egy közgyűléssel többről kell majd tudósítaniok.

De nem is járja az, hogy oly szükséges egyesület, a minő a színegyesület is, oly soká tétlenül vesztegeljen. Tevékenysége eddig nem állott egyébből, minthogy érdemes elnöke időnként ki-ki vout: az iudóházba Blaha Lujzát fogadni s egy-egy színészeti jubiláris ünnepély, vagy érdekesebb vendégszereplés alkalmával koszorut adatott fel a város színeivel ékes szalagokkal.

Pedig a színegyesületnek vannak egyéb tennivalói: színészeti jubileumok és szépművészeti ünnepélyek rendezése, kiváló vendégszereplő művészek fogadtatása, jutalomjátékok intézése

oly módon, hogy ne csak az aranyos ifjuság, körében pártot ütött primadonnák, de a komolyabb s régi tagok is részesüljenek erkölcsi, sőt ha lehet, anyagi elősm-résben. Ezen kívül kritika gyakorlása a szini előadások műsora, niveauja, szereposztása és a személyzet összeállítása felett oly módon, hogy a választmány időnként tudatná véleményét az igazgatóval. A n y á r i s z i n k ö r tárgyában megindult akció vezetése szintén a színügy-egylet hatáskörébe tartozott volna, valamint most, a midőn gróf Zichy Géza operát akar szervezni a vidéken, szintén igen szép teendőkre jutott volna alkalma. Ha most színegylet lenne, mindenesetre felkérnök arra, hogy az utósa is o n alatt tegyen lehetővé egy kis Shakespeare-Molière cyklust, E. Kovács Gyula lehozatásával. Még a színház igazgatója is sokban kiegészíthetné szellemi műveltségének tárházát, ily előadások figyelmes látogatása által, ha már nem vélekedik úgy, hogy az ifjuságnak szüksége van az ily komolyabb színházi táplálékra, a melynek különben Debreczenben mindig van publikuma.

Hogy a szini egyesület ne csupán plátói viszonyban álljon a színészettel és óhajainak, ítéleteinek sulya legyen, szükséges lenne, hogy kezébe vegye a színház irányítását. Így érné aztán el Debreczen színházlátogató közönsége, hogy olyan szintársulata, olyan szini előadásai legyenek, a minő e város szel emi niveaujának megfelel. Új tagokat kell továbbá gyűjteni, hogy az egyesület maga is rendelkezék tőkével és jövedelemmel, céljainak előmozdítására.

Ime, ily sokoldalú, ily sok mindenféle kiterjedt működési körre lehetett volna, annyi sok feladata van e perczen is a vesztegár alatt tartott debreczeni színegyletnek, valamint kétségtelen, hogy kötelessége lett volna a színházi nyugdíjintézet dolgainak oly irányban való felkarolása is, a mint azt a

városi tanács márczius 25-én meghozott végzése elébe szabja.

Reméljük, hogy ha már fölébressztették a színegyesületet, hát most már ébren is marad. — Vagy, vagy! Ha létezik, létesítsen, ha szél érte, hát mondjon le s olvadjon bele p. o. a C s o k o n a i k ö r b e oly módon, hogy ennek egy színészeti osztálya is alakulna meg. A színegyesületnek különben oly elnöke van, kinek ügybuzgalma s éppen a színészet ügyében való otthonossága teljesen alkalmas arra, hogy eventul tevékenebben korszak derüljön az egyesület mocsár-évi-re. Elvárjuk, hogy a legközelebb február-márcziusi hónapok hétfőin már a szinegyesület közgyűléseiről is legyen referáda a helybeli lapok hasábjain!

G—e.

Színház.

* **Leszkay Nagyváradon.** Leszkay színigazgató nagy apparátussal készül a várad színpadára. Azonkívül — írja a nagyvárad „Szabadság“ — hogy feltrissze kissé fogyatékos társulatát, új darabokat és új dekorációkat szervez be. A szinkör számára előfüggőnyt festetett, melyen a bal háttérben görögtemplom díszlik, közepén a magyar dráma nagy alkotói: Kisfaludy Károly, Katona József és Szigligeti Eduzsinóros magyarruhában, jobb felől Nagyvárad látóképe nagyon szép kivitelben. A függöny Helvig Albert színházi festőnek egyik legsikerültebb munkája.

Irodalom—művészet.

* **Jókai Mór regényei képes kiadásban.** Egy magyar nábob. 2. füzet. Ezen általános rokonszenvel találkozó válla at második füzetét vettük kézhez. A nagyaiaku, testes füzet előkelő díszszel van kiállítva s a nagy író ezen első kiadásával szemben most az 50 éves írói jubileum küszöbén, a nemzet köréből visszatérhetetlenül kitörő lelkesedés folytán oly általános érdeklődés mutatkozik, hogy mulasztást követnénk el, ha e tényes díszmű egyes füzetek megjelenéséről számot nem adnánk. A második füzet a 33—80 lapig terjed, s hat művészies kivitelű szöveggel van díszítve. A szövegek minden fejezet végén és elején található; a záróképek kisebbek, a kezdők már nagyobbak, az alakok művészi és korhű rajzai mindkét fajtnál egyenlően meglepők. — A harmadik füzetben, mint értesülünk, egy színes aquarellképet várhatnak i-mé az előfizetők. Jókai regényei képes kiadása minden könyveskedésben megrendelhető. Előfizetés 10 füzetre 4 forint legcélszerűbben az Athenaeum könyvkiadóhivatalához (Budapest, Ferenziéktér 3.) czimezhető, mely az első füzetet kívánatra ingyen megtekintésre küldi.

* **Uj közigazgatási munka.** Az Athenaeum kiadásában sajtó alatt van Dárdai Sándor volt országgyűlési képviselőnek két kötetre terjedő közigazgatási munkája, mely ép oly lényegesen fog pótolni, mint a nevezett szerzőnek Igazságügyi Törvénytár című műve, mely két év alatt három kiadást ért meg. A közigazgatási joganyagának rendszeres feldolgozására kivált a közigazgatási bíróság életbeléptetése előtt van égető szükség s így a szakirodalomnak csak előnyére válik, hogy Dárdai S. a politikai küzdterről leszorult. A nagy munka lehetőleg még a folyó év végével fog teljesen megjelenni.

* **Bourget Pál magyarul.** A nagyközönségnek minden miveltebb kedélyű tagja kétségtelenül nagy örömmel fogadja ama rég várt irodalmi hírt, hogy Paul Bourget regényei végre magyar fordításban is kaphatók lesznek. Az Athenaeum irod. társulat, mint értesülünk a hírneves regényírótól megszerezte összes már megjelent és jövőre megjelenendő regényeinek kizárólagos fordítási és kiadási jogát s egyelőre a „Női szív“, „Hazugságok“ és „Ígért föld“ című regényeket fogja az Athenaeum Olvasótárában kibocsátani. Ezáltal a

— Soha többé.

— Csak semmi ostobaság, pajtás, ha én mondom, hogy jössz, akkor jönnöd kell.

* * *

Este van.

Sior Cecco épp belépett Monna Laurához, midőn Pietro maestro és barátja Aldo csaknem egyszerre nyitottak be a szép özvegyhez.

Sior Cecco kissé zavarba jön, kísérletet tesz győzemes arczkifejezést ölteni, mely azonban nem igen akart sikerülni.

Aldo le van verve s kerüli Monna Laura tekintetét.

A maestro mosolyog s jellentős szempillantást vet a szép asszonyra, melyet ez szintén mosolyogva viszonzoz.

A társalgás nem tud kerékvágásba jönni mintha valami különös valami nyomasztó volna a levegőben. A maestro megszólal:

— Nos, Cecco, nem akar a mi urnönk albumába egy pár sort írni?

— Igen, igen. Egy szonettet, nagyon szívesen — sietett a válaszszal s a fiatal asszony arczán ismét pajzán mosoly vonult át.

— Itt van, don Cecco s átadja neki az albumot.

E percz ünnepélyes fontosságának teljes tudatában nyul Cecco a tollhoz.

A fiatal özvegy ráhajol székére, haja csaknem érinti, lehellel égeti arczát, hogy szinte megbódul és...

— Nem nézi meg előbb, hogy mit irt az én Pietro barátom az albumba? kérdé s felüti az album utolsó lapját.

A szegény Cecco átfutja a lapot; arca egyre hosszabb és hosszabb lesz.

— E uno infamio, kiált fel s eldobja a könyvet; a nő azonban felemeli s odanyújtja Aldonak.

Nem olvassa el ön is, amico mio? kérdé. S ő is elolvasta a négy sort:

Vorrei sapere un pó, quanti sonnetti
Monna Laura schiaccio sulla poltrona
Mentre leggeva, verso l'ora nona,
Le ballate di Cecco ed i sonetti.

Be szeretném tudni, mennyi édes álmat
Alszik karosszékén Monna Laura, hogyha
Esti szürkületben, kilencz óra tájban
Cecco neki az ő szonettjét dalolja?

Igen ő is elolvassa a gúnyos sorokat s „Laura!“ kiáltja elragadtatással. „Aldo!“ bangzik feléje s a következő pillanatban egymás karjában nyugosznak.

Két szív egymásra talált a szerelemben és üdvösségben.

* * *

Es dor Cecco ismét lesurran a lépcsőn. De ezuttal nem valami rózsás hangulatban.

A szobában pedig Pietro Mascagni ül a zangoránál s háta mögött áll a szép Laura Aldo által átkarolva s éneklé az ő gyöngyöző hangján.

Vorrei sapere un pó, quanti sonnetti
Monna Laura schiaccio sulla poltrona
Mentre leggeva, verso l'ora nona,
Le ballate di Cecco ed i sonetti.

finom kedélyelemző író művei nálunk is nagy elterjedésre számíthatnak. A fordítást Tóth Béla végzi, ki ezen néhez feladatra valódi lelkesedéssel vállalkozott.

Vegyes hírek

* **Szent fodrászok.** A fidis szigetek lakói szertartásszerűleg igen nagy gondot fordítanak hajviseletükre. Ezért előkelő szerep jut ott a hajművészeknek. Minden hívőnek külön fodrásza van, a kinek nincs egyéb teendője, mint a gazdája hajzatát rendben tartani, kellőképpen kifodorítani és szakállát megkengetni. Persze, hogy ez a művelet órákat vesz igénybe. Ezeket a művészeket szent és sérthetetleneknek tekintik. Kezöket a főpap szenteli meg; másféle munkát végezniük nem szabad, sőt saját kezökkel nem is étkezhetnek, hanem úgy étetik őket.

* **Természeti csoda** Békés-Csabán a legutóbbi hetipiac alkalmával egy óriási, szinte a hihete lenséggel határos nagy, fél kilo súlyu tyuktojás keltett óriási feltűnést. A tojás billemlth-féle fajtól származik. Feltűrést, benne még más két tojást találtak, melyek szintén nagyobbak mint a közönséges tyuktojások. A népet a csodás tojást Góliáth-t o j á s n a k keresztelte.

Helyi hírek

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igazgató, kincstári hivatal és az irattár a felelősek felvilágosításokat: át hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapoként, d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirda hivatalnál, márczius 29-én: száraz. **Séta hangverseny** a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Márcz. 29. Horkai Lajos felolvasása az ev. ref. egyház tanácstermében.

Ápril. 2. Schaf János koszoru estéje.

Ápril. 3. Munkás dalgyűjtés dallestéje.

Ápril. 9. d. e. 9 órakor a debr. ipar- és keresk. bank közgyűlése a saját helyiségében.

Ápril 22. és 23. Debreczeni tavaszi lövészenyék.

Ápril. 23. A ker. betegs. pénztár vál. bíróságának megalakítása.

Ápril. 24. Hittanhallgatók találkozója.

Máj. 6—14. Kereskedelmi akadémia növendékeinek társ. tánc- és néptánc-estje.

Junius 25. Az iparos-kör jubileuma.

— **Commune Szovátón.** A szováti lakosság még mindig nem nyugodott bele a Debreczennel már harmadszor megújított per elvezetésébe. A kedélyek folytonos izgatottságban vannak s kivált az előljáróságot vádolják az ügy elhanyagolásával. Ujabbban egy budapesti ügyvéd biztatta fel a szovátiakat a pör megújítására s miután az előljáróság ettől idegenkedik, a tegnapielőtti vásár alkalmával a dolognak csaknem veszélyes fordulata lett. Mintegy 300 főből álló tömeg rontott be a község házába s az ott épen együtt levő előljárósági tagokat egyenként távozásra szólították fel s követelték lemondásukat. A bíró, továbbá V á s á r h e l y i jegyző s a többi előljárósági tag a tulerőnek engedve, kivonult a község házából. Az ott maradtak, mint akár csak a párisi városházát annak idejében a communardok, egészen hatalmukba kerítették a község házába s eljárásukról írásbeli tudósítást küldtek N á b r á c z k y főszolgabírónak, biztosítván őt, hogy s o h s e k ü l d j ö n Szovátra csendőreket, mert ők nem szándékoznak rendet zavarni, csak az igazságot keresik s új előljáróságot akarnak. Fentebbi tu-

dósításunk már ki volt szedve, mikor egy másik, illetékesebb forrásból kaptuk a következő értesítést: A szovátiak haragja főként Tóth Imre főbíró, Vásárhelyi István jegyző és Parti Bálint törvénytörvénybíró ellen irányul, akiket azzal g y a n u s i t a n a k, hogy ő miattok veszett el a pár ezer hold I. osztályú földért Debreczennel folytatott pör már harmadik ízben. E három előljáró lemondását követelte tegnapelőtti a község házába beöltözött tömeg, amit a fenyegtetett előljárók meg is tettek. E hirt Dombi József esküdt ember vitte meg Nádudvarra. Nábráczky főszolgab. épen Földesen volt s itt kapta Nádudvarról a hivatalos értesítést Oláh Imre szolgabírótól. Nábráczky azonnal bejött Debreczenbe, utasítást kért Rácz Gyula kir. tan. alispántól. A Debreczenben történt megbeszélés folytán Nábráczky István tegnap kiment Szovátra vizsgálatot tartani. De még eddig nem küldött jelentést az alispánnak. Ebből azt következtetik a vármegyeházán, hogy Szováton az állapotok nem aggasztók.

— **Graszáló ügynökök.** „Általános termény- és iparszövetkezet” cím alatt alakult Budapesten egy szövetkezet, melynek nevével úgy látszik visszaélnék. Mint egy terjedelmes levélből értesülünk — Bihar megyében községről-községré jár az új szövetkezet ügynöke s például Szentjobon 63-an, Fegyverneken 60-an iratkoztak be. 2 frttal, mert azt ígérték, hogy 8 nap múlva megnyílik a bolt, melyben minden mesés olcsó lesz. De azóta mélysegesen hallgat az ügynök s az állítólagos szövetkezet, csupán azt a viczet cselekedte meg, hogy felszólította a napi munkájukból élő nagybárára szerény módu beiratkozottakat, hogy a ki boltos akar lenni jelentkezék, csak egy pár ezer forint biztosítékot kell adnia. Nem tudjuk történetek-e másutt is hasonló dolgok, de ha igen, jól tennék az illető községek jegyzői s különösen a szolgabíró urak, ha egy kissé utána néznének, mire és kinek adogatja az ígéretekkel tartott nép a pénzt?

— **B-Ujváros és a vasút.** Ugyan élénk B-Ujvárosban a közlekedés hajlama. A hivatalos adatokból ugyanis kitűnik, hogy B-Ujvárosról Debreczenbe naponként átlag 288 jegyet váltanak.

— **Gyászjelentés.** A kipótolhatatlan veszteség legmélyebb fájdalomérzetével tudatjuk forrón szeretett feledhetetlen kis fiunk és kis unokánk K o s z o r u s Bélának néhány napos súlyos szenvedés után, folyó hó 28-án életének 10 hónapos korában, reggeli 1/4 órakor történt gyászos elhunytát. Megboldogult kedves kis halottunk földi részei, folyó Márczius hó 30-án Csütörtökön délután 3 órakor, Nagy Hatvan-utcai 1577/8-dik számú házuknál tartandó rövid ima után a Hatvan-utcai sirkertbe fognak örök nyugalomra tétetni. Mely szomorú végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat, ösmerőseinket és a t. közönséget fájó szívvel meghívjuk. Debreczen, 1893. Márczius 28. A boldogultnak gyászba borult atyja: K o s z o r u s Kálmán; és anyaszülei u. m. K o s z o r u s Lajos és neje K i s s Juliánna, S o ó s József és neje P e t r i Zsuzsanna, a kis halott elhalt édes anyjának szülei, az összes rokonok nevében is. Béke lengjen porai felett!

Erdekházasság. Mindene dobra került. Kutyabőrös czimere van még Csak hogy ezért Gikari nem hitelezne hatost Fogja magát: Régikehez jár vizitálni Nemesffy Régike szive lehet apja zsebéhez a kulcs. Mo t koronás hintón koczikázik az urfika újra. Fénynek az árnya sötét: Régike rut feleség. **Martia!**

— **Beöthy Aldzsi Szegeden.** Jóizü tréfát beszélnek Beöthy Algernon képviselőről, ki legutóbb Szegeden időzött. A t. Ház humoráról ismert tagja a Tisza-vendéglőben ebédelt Földváry B. csendőrezredes társaságában A pinczér szolgálatra készen hajlong előtte:

— Parancsol lazáni metéltet?
— Lazáni metéltet? Mi a csoda az?
— Leves kérem alássan.
A pinczér hozza a levelet, Beöthy Aldzsi ránéz, széttekint, s komoran megszólal:
— Ezt a lazánit nem lehet megenni.
A pinczér ilyedten elhordja a „lazánit” és helyette paradicsom levést ajánl.
— Jó Hát hozzon azt.
Elhozzák. Beöthy ránéz s méltatlankodva szól:

— Ezt a levést sem lehet megenni.
A pinczerek összeröffennek, tanácskoznak s harmadik levének hoznak „bulyont tojással.”
Az előbbi jelenet. Beöthy ránéz s kétségbeesett konzervenciával ismétli lesújtó itéletét:
— Ezt a levést sem lehet megenni.

A dolog kínos feltűnést kelt. A vendégek figyelmesekké válnak s minden asztalnál gyanakodni kezdenek a „Tisza” levelesére. Kass Jani, a vendéglős ijedten rohban elő és izgatott mosolylyal kérdezi, hogy miért ehetetlenek az ő levelei?

— Mert nincs hozzá kanál, dörgi végre Beöthy Aldzsi.

— **Eljegyzés.** El hó 26-án tartotta eljegyzését Schwartz Lajos szék gazda Hadházi, Stern Anna kisasszonnyal Debreczenből.

— **A városi rabok.** A belügyminiszter értesítette a város közönségét, hogy ezután a közigazgatási uton szabadságvesztésre ítéltek egyének a kir. ügyészség fogházában helyezendők és a kir. ügyész felügyelete alatt tartandók. Ezen rendelet folytán Végh Gyula II. ker. rendőrkapitány, mint a városháza felügyeletével megbízott rendőrtisztviselő ezen közigazgatási egyének további élmezésére nézve utasítást kér a tanácsból.

— **Mai számunkban** új inézkedésünk eredményét veszik olvasóink. A budapesti áru- és értéktözsdeiről szóló tudósításokat nem közzöljük többé az esti lapok után, de e czélra egy jóhírű és kifogástalan hitelű budapesti céget: a Gyenes és Balogh céget nyertük meg, a mely mindennap megküldi hiteltel tudósításait. Együttal fölemlítjük, hogy a Gyenes és Balogh cég előfizetőink mindennemű a tözsdére vonatkozó tudakozódásaira szives készséggel ad felvilágosításokat.

Esküvő Szombaton esküdtött örök hárséget Major Lajos nagyváradi fiatal építész vállalkozó, özv. Nagy Samuelné urnő kedves leányának Erzsike kisasszonynak. Az esketés szertartását Dicsöfy József debreczeni ev. ref. lelkész végezte, tanuk voltak Major Elek v. szertári főnök és Nagy Géza.

— **A kórházi betegek** utolsó csoportja is elhagyta a mai nap folyamán Széchényi utcza végén disztelenkedő toldott-foldott rozszant épületömeget, amely azóta, hogy bikaaklokából átalakított felszázadnál tovább viselte „Debreczen városi kórháza” nevét. Mától fogva a díszes új kórház mintaszerűen épített és berendezett pavillonjai várják a jelentkező betegeket. Ott székel már a régi gazdasági iskolaépületből átalakított fővétel épületben a kórházi gondnokság s az igazgató főorvos. Az átköltöztetett betegek száma 102; ezek közül 34 rendes beteg, 4 elmebajos a többi venerikus bajban lévő beteg. Az új kórházról tegnap írott tudósításunk kiegészítésül közöljük még a következőket: Az I. sz. pavillon belbajokban és bujakörben szenvedő nők számára van berendezve 74 ágygyal. Az ezzel szemben fekvő hasonló terjedelmű és formájú II. sz. pavillon belbajos és bujakörös férfi betegek számára épült s 65 ágy van benne. A III. sz. pavillon az élőhalottak — az elmebetegek osztálya s ágygyal. A fedett folyosóval összekötött IV. és V. sz. pavillon, melynek közepét az egészen majolikával borított műtőterem foglalja el, 50 ágygyal van felszerelve. Ez a sebészeti, szemészeti, szülészeti osztály, külön férfiak, külön nők számára. A ragályos betegek VI. számú pavillonja 24 ágyat számlál. Minden kórteremhez külön fürdőszoba épült; az ápolók lakásai is a kórtermek szomszédságában fekszenek. Minden pavillont külön légtűtő gépezet melegít. A vízvezeték pedig központi gépház tartja mű

ködében. A kórháznál 8 orvosi állás van rendelkezésre, egy osztályorvos és két segédorvos kint lakik a kórházban. Az adminisztrációknál az igazgató főorvosnak egy gondnok, egy elnök, egy írnok és egy díjnok segédkezik. Az ápolók száma 12 nő és 3 férfi. Ezekon kívül van egy szülésznő, kapus, gépész, 3 fűtő, 1 hetes, 1 irodaszolga és a konyhában megfelelő cselédség.

A berettyó-körösi armentesítő társulat ártérfejlését elleni felszólalást illetőleg felebevezést a városi tanács mai ülésében tárgyalta. A felszólalást sietve küldik Nagyváradra.

A Prielle Cornélia gyűrűje. Rendőrségünk ma délelőtt küldte fel az állami rendőrségnek Prielle Cornélia gyűrűjét, hogy a művész nőt kihallgatása után megtehesse a kellő lépéseket annak kiküldésére, hogy a tárgy mi módon került V. Pércsre — illetéktelen kezekbe.

A debreczeni jótékony nőegylet módosított alapszabályait a belügyminiszter a megértesítési záradékkal elátta.

Táviratok.

Nagy szerencsétlenség egy bányában.

BUDAPEST. Márcz. 29. (Érk. d. u. 1 ó.)
A brembergi bányában iszonyu szerencsétlenség történt. A Sopron nevű örökösen égő tárnából a láng kicsapott a munkásokra. Nyolcz nőt és három férfit irtóztatónan összegegetett. A munkások közül **három már meghalt.** A többi haladoklik.

Edelsheim Gyulay báró temetése.

BUDAPEST. Márcz. 29. (Érk. d. u. 4 ó.)
Edelsheim Gyulay báró tábornok temetése d. u. 3 órakor kezdődött, az Andrássy-uti Edelsheim villából. Az idő gyönyörű. Az Andrássy-ut tömve van óriási közönséggel. A temetés az ág. ev. egyház szertartásai szerint fényes katonai díszszel megy végbe, hasonlóan gróf Andrássy Gyulához, aki szintén lovassági tábornok volt. Képviselve van Ő Felsége. A végtesztességtételnél több miniszter, számos magánas, orsz. képviselő, a közélet sok kitünősége megjelent.

Teljes díszben vonult ki a budapesti helyőrség összes tisztikara. A csapatokat Lobkovitz herczeg badtest-parancsnok vezeti. Az egyházi szertartást — rövid imádságot — Schranz Sándor budapesti evangélikus lelkész mondotta. Az óriási fényes temetési menet az Andrássy uton, Ferencz József téren, lánczhidon, alaguton keresztül a budai katonai temetőbe vonul.

Legujabb.

(Délutáni posta.)

— Márcz. 29.

A polgári anyakönyvek.

Amint a „N. Fr. Presse“ jelenti, az általános polgári anyakönyv vezetéséről szóló törvényjavaslatot okvetlenül még az appropiacionális vita előtt terjesztik be a magyar országgyűléshez.

Miniszterek Bécsben.

Bécsben a közös miniszteri értekezleteken meghatározták az 1894-iki költségvetési előirányzatot. A hadügyi budget több követelése csupán a hadilétszám fokozatos emelésének évi költségeire fog kiterjeszkedni.

Báró Atzél Béla jelölése.

Báró Atzél Bélát a moori kerület szabadelvűpártja tegnapi értekezletén egyhangulag képviselőjelöltül kiáltotta ki. Báró Atzél Béla husvétkor tart programbeszédet.

az egyházpoltikai kérdések.

A kormány egyházpoltikai programja mellett nyitkozottak ujabbban Szathmárvármegye és Zombor sz. kir. város közgyűlései. Szathmárvármegye ily érzelmű nyilatkozatát Nagy László alispán indítványára 172 szavazattal fogadták el 27 ellen.

*

Vojnics István, orsz. gy. képviselő. Baja és Szabadka városok főispánjává nevezett ki.

A primás ujjószágigazgatója.

A primás — mint beavatott körökben márszélteben beszél — már legközelebb Györfy Gyula 48-as párti orsz. képviselőt fogja kinevezni a primási haszonbérleti birtokok jogtanácsos igazgatójává

71.

Baihaut-t, a Panama pörben elítelt exminisztert már bevitték a fogházba. Magánzárkába zárták, a fegyverruhába öltöztették. Baihaut ezzel elveszti eddigi „exminiszter czimét s ezentul csak — 71-esnek szólítják.

Hírek Nagyváradról.

Zajna y István nagyvárad kanonokot Ő Felsége, a tanügy terén nyert érdemeiért, a III. o. vaskorona rendet adományozta. — Bihar megyének egyik legöregebb ref. lelkésze, 91 éves Veres Imre P. Tamásiban meghalt.

Törvénytörési csarnok.

* **Gondatlan anya.** A 8 éves J. Kiss István a kemence torkáról levett gyufával meggyújtotta Kovács József haszoboszlói lakos tanyáján az ólat. Emiatt állott vád alatt J. Kiss Lidia, a gyermek természetes anyja, mivel már előző nap is látott a gyermeknél gyufát a kemence torkán. Birák: Mocsy József elnöklelte alatt Baróthy Béla és Konrád Sámuel. Közvádó: Dr. Dicsöffy Sándor kir. alügyész a nagy gondatlanságot elkövetett anyát tüzvész okozás vétségében kérte büntönsnek kimondani, mire a törvénytörési J. Kiss Lidia 8 napi fogház, 10 frt pénz büntetésre ítélt.

* **Kiő a vályog?** Kerékgyártó György dorogi vagyonos polgárnak a múlt évi tagosításkor az a föld darab jutott, mely azelelt Harsányi Károlyé volt s melyen a birtokátvételekor 10,000 dr. vályog volt. Ebből mintegy 8000 drbot egy gödör kitöltésére használt fel, kétezret pedig megtartott. Ez ügyben tegnap tartott meg a végtárgyalás. Káros képviseletében Dr. Mariska György ügyvéd 60 frt kárterítést kér. Közvádó indítványának mellőzésével a kir. törvénytörési Dr. Nagy Lajos ügyvéd által védett Kerékgyártó Györgyöt a vád és következményei alól felmentti, mert a vályogot Harsányi Károly akkor vetette, midőn már tudta, hogy a földdarab Kerékgyártónak jutott s ugy a rezignáció, mint az elhelyezkedés is még a vályog vetés előtt megtörtént. Magán vádló képviselő és közvádló kir. alügyész felebbezést jelentett be.

* **Sulyos testi sértés.** K. Sándor János neje s fia Mihály Sámsonban ezelőtt két évvel egyesüt erővel megtaposták Sándor Istvánt, ki ez által sulyos belső sérüléseket egyebek közt méhszakadást is szenvedett. Az ügyet ma bírálta el a kir. törvénytörési. Működtek: Iggyártó Sándor, elnök, Dr. Hrehuss Viktor és Ujhelyi András szavazó birák; a vádhatóságot képviselte Dr. Dicsöffy Sándor, kir. alügyész. Védő: Szilágyi Bálint. A vádlottak a védő ügyvéd által elősorolt enyhítő körülmények tekintetbe vételével 1—1 évi börtönbüntetésre s 130 frtnak egyetemleges megfizetésre ítéltettek. A vádlottak az ítéletet megfőtebezték. Panaszosnő — minthogy egy meszelővel K. Sándor Jánosné másodrendű vádlottnő fejét ugyanakkor betörte, 6 frt fő és 1 frt mellék büntetéssel sújtatik.

Közgazdaság.

* **Őszi vetések Debreczen határában.** Egy hivatalos kimutatás szerint, mely az orsz. statisztikai hivatalhoz lesz feküldve Debreczen város határában a mult év őszén bevetettek búzával 10850 kat. holdat, kétszeressel 2300 holdat, rozsossal 10050 holdat, árpával 300 holdat, repcével 2250 holdat.

Budapesti áru- és értéktörzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi cég jelentése. Budapest, márcz. 25.

Gabona-üzlet.

Buzában ma csekély kínálat mérsékelt vételkely mellett, szilárd irányzat 18,000 mm. kelt el változatlan tartot árákon. Forgalom

	mm.	suly	ár
Tiszavidéki	100	78.—	8.15
	200	77.08	8.10
	300	77.08	8.15
	100	76.—	7.85
	100	75.—	7.70
	100	75.—	7.60
	100	76.—	7.77 1/2
Pestmegyei	100	79.—	8.10
	100	78.06	8.10
	200	79.—	8.10
	200	78.—	8.10
	200	76.—	7.82 1/2
	100	75.08	7.50
Tolnai	1160	77.—	7.95
Bánati	500	79.—	7.97
	100	79.—	7.97 1/2
	1700	76.—	7.55
	5600	75.06	7.55
Bácskai	100	76.—	7.82 1/2
	2300	78.05	7.60
Oláhországi	400	74.02	6.27 1/2
	100	74.—	6.20

Zab: 5.72 1/2 — 5.95 között csekély forgalommal

Amerika: New-York és Chicagó szilárd, 1/4 — 1/2, 1 — 1 1/2 magasabban.

Berlin szilárd, Páris lanya. Határidő üzlet: szilárd és igen kevés változattal 12-kor köv. zár.

	frt
Buza márcz.—apr.	7.51—52
máj.—jun.	7.37—39
szept.—okt.	7.49—51
Tengeri máj.—jun.	4.58—60
aug.—szept.	4.74—76
Zab márcz.—apr.	5.63—65
Káposztarepce aug.—szept.	12.35—45

Határidő-záratok 5 órai zárlat 28/III. 1893. A délutáni forgalom csekély és anyha

	frt
Buza márcz.—apr.	7.47—49
máj.—jun.	7.34—36
szept.—okt.	7.47—49
Tengeri máj.—jun.	4.57—58
aug.—szept.	4.73—74
Zab márcz.—apr.	5.63—64
szept.—okt.	5.66—67
Káposztarepce aug.—szept.	12.25—35

Berlin 3/4-el magasabb.

Értéktörzsde: Ma igen élénk forgalmat jelenhetünk — Az irányzat folyton szilárd, és ugy látszik az emberek reménye emelkedés iránt határtalan. Nem tudjuk eléggé figyelmeztetni a közönséget óvatosságra a jelen körülmények között, nehogy lelketlen üzerek kezébe jusson. Az árak már nagyon magasak; nem tudhatni mikor fordul a koczka, mert ha megfordul, nagy kárt fog csinálni.

Ma ismét a kisebb igérvények napja volt! különösen a magyart vették nagy mennyiségben. Az „Előtörzsde“ köv. árak voltak: Osztr. hitel 357 1/2, magy. hitelrészv. 427 3/4. később ismét szilárd volt a hangulat és 11-kor köv. zártunk.

Magyar korona 95.55, osztr. hitel 358.10, magy. hitel 426.50, Rimamurányi 226 3/4, osztr. államv. 315 1/2, Déli vasut 114 1/2.

Törzsdei árfolyam.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvény-társaság“ közlése 1893. márcz. 28-án.)

	Államadósság:		
Magyar aranyjárdék 4%	—	—	115.90 116.90
vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	—	—	122.75 123.75
koronajárdék 4%	—	—	95.45 95.95
regále váltásági kötvény 4 1/2%	—	—	101.80 102.50

Oszták aranyáradék 4% — — —	117.—	117.50
Egységes állam kötvény 4% — — —	98.75	99.25
Tisza-szegedi 4%-os nyereséni-sorsjegy	145.75	146.75

Részvények :

Magyar hitelbank részvény — — —	425.—	425.50
Oszták hitelésvény — — —	358.80	359.—
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	120.50	121.—

Sorsjegyek :

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	132.50	133.50
Oszták földhitel sorsjegy 3%-os — — —	117.—	118.—
Magyar öröskereszt sorsjegy — — —	13.25	13.75
Oszták " " " — — —	20.—	20.50
Olasz " " " — — —	14.—	14.50
Bazilika sorsjegy — — —	8.40	8.80
Jó-sziv " — — —	3.20	3.60

Pénzszemek :

Cs. és kir. arany — — — — —	5.60	5.78
20 márkás arany — — — — —	11.87	11.91
20 frankos arany (Napoleon d'or) — — —	9.63	9.67
Sovereigns — — — — —	12.10	12.14

Budapest-kőbányai serfészerkeskedelmi csarnok.

1893. évi márcz. hó 27. Hízott sertés árak :
I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) 50—51 krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) 49—50 krig. — Fiatal nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) 54—55 krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogramm sulyban) 53.5—54 krig. — Fiatal könnyű (páronkint 250 kgm. terjedő sulyban) 50—52 kr. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 50—51 krig. — Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban) 49—50 krig. Könnyű (páronkint 220 klgr. terjedő sulyban) 49—50 krig.

Sertéslétszám: 1893. márczius hó 23-án volt készlet 127145 darab. 1893. márcz. 24-26 felhajtott: 2876 darab. 1893. márcz. 24-26 elszállított 1945 darab. 1893. márcz. 27-én maradt készletben 128075 drb. — A hízott sertés üzletirányzata: változatlan.

A GONOSZOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti regénye. —

— Írta: **Sz. Buday Etel.** —

VIII. fejezet.

(Folytatás.)

30

— Es ekként határozottam Gusztit felett is, intézetbe adom, mert ő meg hanyag, gyöngye tanuló. Még pedig mindkettőjüket mihamarabb.

Azért kérem is kedves Cookné, szedje rendbe ruhájakat, ha szükség van valamire, azt készíttesse el, aként rendezkedve, hogy a jövő órá mindenikőjük rendben legyen.

Az asszony szemel felvillantak e hír hallatára, mert ennél már kellemesebbet sem hallhatott volna, minthogy meg fog szabadulni a kiállhatatlan gyerekektől.

Cooknéban ösztönként volt meg a gyermekek iránti eilenszenv, mely annál inkább kifejlődött e két gyermek iránt, a kik gyakran sértették, bosszantották, mivel ők sem rokonszenveztek e bizalmat nem gerjesztő nővel.

IX. Fejezet.

Másnap délelőtt a földszinten lévő ruhában időzött Cookné a gyerekek ruháját vizsgálgatva, midőn a helyiség feltárt ajtaja előtt, mely a lépcsőházba nyílt, egy fiatal, rendkívül szép férfi jelent meg, Cookné által észre nem vétetve.

A férfi deli alakjával, az ajtó telyülését egészen betöltötte és nyugodtan állva nézte az ide s tova rakosgató nőt, ki hozzá háttal volt. A férfi szép arcán, ajkai körül gunyosoly játszadozott és csodás vágásu nagy, szürke szeméből megvetés sugárzott, mi mind Cookné személyét látszott illetni.

Midőn az idegen észrevétlen már jól kiszemelte magát, menten minden gyöngédségtől így szólt, mondhatni nyersen:

— Szervusz Fáni!

A nő felrezenve, össze rázkódott a hang hallatára, amidőn megfordulva, szemben állott a férfival, ki bejőve, az ajtót maga után betette, még éppen ijedtsége árult el arcza, és

vissza hőkölve hátrált, mit észre véve a férfi, így szólt.

— Mondhatom, hogy szép fogadtatás! ez aztán az igazi örömezet, mit te mutatasz látásomra.

A nő még mindig egy helyt állott dermedten.

— No az ördögbe is! gyere hát közelebb, vagy annyira örvendez a viszontlátás felett, hogy mozdulni, szólani sem bírsz Fáni?

Oh ez igazán megható, mindjárt könnyekre indítasz, — csufolkodott a jövevény — még eltalálsz ájulni a nagy meghatottságtól édesem, gyere lelkem üljél le, itt egy szék, én is leülök egy másikra melléd, s majd így szépen elbeszélgetünk a hosszas távollét után.

A szót tett is követte, a férfi helyet foglalt Cookné közelében, de a nő nem birt mozdulni és állva maradt, mint egy megigézett.

— Na szólj már egy szót! vagy megnémultál a mióta nem láttalak szép Fánikám? Jaj! pedig annak idejében, de jól fel volt vágya ám a nyelved. Emlékszel-e? úgy-s nyelveddel mint el tudtad bolondítani azt a vén amerikait, hogy ő az atyja leendő gyermekekednek a mely aztán sehol sem volt, se meg nem született soha.

Teringettél! ijedtségében hogy fizetett! csak úgy potyogtatta markodba az aranyakat, mint Nerudin számára, hahaha, hahaha, még most is nevetnem kell rajta. De azok voltak ám jó idők. Volt pénzünk bőviben, és mi is szótuk, miut valami hercegek. Hej, Fánikám Fánikám, azóta sem volt oly jó dolgom!

— Az Istenre kérek ne kiabálj, még meg hallhat valaki, — szólt végtére, hanghoz jutva a rémülettől Cookné, mert valóban ijede em bénította meg erejét.

— Ugy ugy! Tehát még mindig a régi vagy, a jót, a becsületest játszó asszony. No, no, ne nehezted az igaz szóért Fánikám! hiszen csak én megmondhatom az igazat neked. Azért mi mindég megértettük ám egymást, és a jövőben is megfogjuk ám egymást érteni. No csak szentem, azért ne vss oly gyilkos pillantásokat reám, mert én attól meg nem ijedek.

De beszéljünk most már komolyan. Hallottam hogy jó helyben vagy és előzőleg is éveket jó állásban voltál az öreg ezredes mellett, mint házvezetőné, és hiszem is, hogy raktál félre egy kis tőkéskéte, s ha már mint özvegy ezredesné nem is maradtál hátra, de legalább a pénz vigasztal, mert te mindég szeretted a pénzt.

No, nagyobb bolondot nem csinálhatott volna rád nézve az a vén számár, minthogy épen akkor halt meg, midőn nőül el akart venni vagy talán nagyon is okosat csinált önmagára nézve. Óh, mert ördögös egy teremtés is vagy te Fáni! De mindannak daczára jól vagyok ugy-e értesülve viselt dolgaid fölől, habár te soha nem is irtál magad fölől öszintén. No, nem tesz semmit, azért én nem haragszom hanem érdemed felett érdeklődtem irántad, s így minden dolgaidd tudom. Igaz biz a! hát a szép lengyel ifju hová lett, kit több kegyeiddel boldogítál, érette tömött tárczáját véve cserébe. Lásd ezt is tudom, és méltán haragudhatnék, mert amidőn oldala mellett jó volt dolgod és én segedelmet kértem tőled, te lelketlenül megtagadtad, hazudva szegénységet. Na de ez sem tesz semmit, ez is csak élelmességre vallott Fáni, és én az élelmes embereket nagyra becsülöm.

— Mit akarsz Marczel? — ezt megadóan meggyötörtén kérdé Cookné. — Mit akarsz a multak felémlítésével?

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

Lélek vándorlás. Két ur találkozik a Nick előtt s az egyik komoly képpel fordul a másikhoz és kérdi:

— Hisz ön uram a lélekvándorlásban!

— Én?... Nem... Es ön?

— En meg vagyok róla győződve.

— Nos hát mi volt ön ez előtt?

— En uram? Szólok öszintén. En egy nagy számár voltam.

— Lehetetlen!

— De igen.

— S mikor?

— A mikor önnek 50 frtot kölcsönöztem.

Rossz lelkiismeret. Két vidéki utas kávézik a szállodában. Kinéznek az ablakon s látnak egy embert.

— Látod azt az embert?

— Persze, hogy látom!

— Az az ember egy éjszaka sem tud nyugodtan aludni.

— Ne mondd!... Bizonyosan nyomja valami a lelkiismeretét. Rossz lelkü ember lehet.

— Nem a! barátom. Éjjeli portás az „Arany-Bika“ szállodában.

*

Imádkoztam az Istennek

Hagyjon békét a szívemnek...

Azt felelte, nem sohasem,

Hatalmasabb a szerelem!

Tóth Kálmán kedvencz népdala.

*

Az orvostudomány hebeg, a jogtudomány kiáltozik, a természettudomány dörömböz, a költészet énekel, a politika szónokol, a hit jajgat. Csakis akkor válnak mindezek tökéletessé, a mikor megtaunak — beszélni!

Gasparone.

Erős lelkeknek nincs szükségük sem könyvek re, sem példákra, hogy megtaunjanak férfiasan élni és férfiasan meghalni.

Ugo Foscolo.

*

* **A háboruk halottjait** csak megközelítőleg lehet megállapítani, mivel a sebesülés, fáradalom, baleset s a háboruval járó betegségek áldozatairól biztos statisztikát készíteni alig lehet. Az elesettek száma azonban jóval kisebb, mint felteszik. Ime néhány adat a háboru közben elesettek számáról. Az 1859. évi orosz háboruban: 45,000 a dáp háboruban 1863 ban 3000, az észak-amerikai polgárháboruban 1862—65-ben az északi államok részéről: 180 000, a déli államok részéről: 520,000. Az 1870—71 évi német-francia háboruban elesett német 60,000, francia 156,000; az orosz-török háboruban (1877-ben) összesen 250 000. Az 1878. évi bosnyák háboruban részünkről a csatatéren nem esett több el, miut 1000 ember. — Látnivaló, hogy a legújabb kor legvéresebb háboruja az észak-amerikai u. n. rabszolgaháboru volt, melyben 800,000 ember vesztette életét a csatatéren.

*

Kalaptollakat úgy lehet szépen megtisztogatni, ha langyos vízben közönséges szappannal megmossuk és vagy a napon, vagy meleg helyen megszáritjuk. Ha a toll régen nedves, akkor tartuk forró víz fölé a tollakat meg a szitára úgy, hogy a gőz jól keresztül járja őket, de csak fél órára át, aztán vegyük ki, és másnap kondorítsuk egy tompa késsel fel. Hogy a színes tollaknak színük megmaradjon, ajánlatos az epe-szappan.

Idegének névsora.

Bika szálloda. Braun S. kereskedő Bécs Csátary Lajos Budapest, Fűredi Ferencz ügyvéd Budapest, Flemm A. Orosháza, Gausterer kereskedő Bécs, Weisz F. gyáros Bécs, Czernkovitz kereskedő Budapest, Schuss S. kereskedő Prága, Engländer birtokos Almsd Lövy kereskedő Budapest, Hirsch kereskedelmi utazó Bécs, Hermann kereskedelmi utazó Bécs, Rothausen kereskedelmi utazó Bécs, Hirscheim kereskedő Budapest.

Angol királyi szálloda. Péter Gábor és leánya földbirtokos Kisuj Szállás, Ördödy Géza felügyelő Budapest, Pruzsinszky Pál tanár Karozag, Hofmann Vilmos K. állatorvos Kötégyán, Major Sándor kasznár Nyír-Abony, Sparer Gyula kereskedő Bécs, Csillag Sándor kereskedő Budapest, Bodnár Gyula színész Debreczen, Kados Imre és neje Debreczen, Rikossy Ferencz Debreczen M. Neumayer kereskedő Bécs Loventritt D. kereskedő Fiume, Vörös János Budapest, Szakács Andor és neje Debreczen.

Frohner szálloda. Brach J. J. Budapest, Slezinger utazó Budapest, Arányi Ignác utazó Budapest, Deutsch Ignác üzletvezető Bécs, Katz Samuel fakereskedő Tolcsva, Zuker József N.-Várad, Perl utazó Budapest.

T u d ó s í t á s !

Van szerencsém a m. t. közönség figyelmét különösen felhívni
nagy-szerű választékban most érkezett

N A P E R N Y Ő K R E

s ezek megtekintésére teljes tisztelettel meghívja

K O V Á C S A N T A L á r u h á z a

Debreczen, Kossuth- (Czepléd)-utca, Debreczeni I. Tkptár-épület.

Fekete Ausztria félselyem	drb	1	frt	65	kr.
Fekete ugyanaz elegáns nyéllal	"	2	"	"	"
Fekete Ausztria antuca	"	2	"	50	"
Fekete Brocat, különösen figyelemre méltó	"	1	"	80	"
Fekete Satin de Chin selyemből	"	2	"	50	"
Fekete Satin de Chin fehér csontnyéllal	"	2	"	65	"
Fekete Satin de Chin Antuca	"	3	"	"	"
Fekete ugyanaz rózsafanyéllal	"	3	"	50	"
Fekete tiszta selyem, mindkét felén egyenlő	"	3	"	50	"
Fekete tiszta selyem, finom nyéllal	"	4	"	"	"
Fekete tiszta Antuca	"	4	"	50	"
Fekete Fail-Frange selyem	"	5	"	50	"
Fekete Brocat 5.50., 6., 7., 8., 9., 10	"	"	"	"	"
Szines selyem esernyők gyermekeknek	drb	1	"	"	"
Szines selyem csikos gyermekernyők	"	1	"	20	"

Szines selyem csikos nagyobb	drb	1	frt	50	kr.
Szines esernyők a legszebb kivitelben	"	1	"	80	"
Szines Brocat ernyők	"	2	"	20	"
Szines Janjan kétszínű	"	2	"	50	"
Szines Janjan tiszta selyem	"	3	"	60	"
Szines csikos elegáns nyelekkel	"	5	"	"	"
Szines csikos finomabb	"	6	"	"	"
Szines csikozott ernyők 2, 3, 4, 5	frt	és	feljebb.		
Gasse, czérna és selyem keztyük. Női és férfi					fehérneműek.
Ingek 1 frt 20 krtól 3 frt 50 krig. Gallérok, kézellők, nyak-					kendők. Elegáns női Blousok 3 frttól feljebb. Dus választék
kalapokban. Legjobb minőségű vállfüzők (mieder) — Igen					csinos lüster és selyemkötények dus választékban. Elegáns
csipke gallérok 1 frttól feljebb.					

Fodros esernyők, fekete és színjátzó Janjan 2 frt 50 krtól 16 frt-ig. — Vidéki megrendelések, melyek 10 frtot meghaladnak, bérmentve küldetnek.

Med. universal.

Dr. Guttmann Ede
Budapesti és Ischli fogorvos

Debreczenben állandóan letelepedett.

Ajánlja magát a t. cz. közönségnek,

száj és fogbetegségek
gyógykezelésére

arany és másnemű tömetek és mindennemű műfogak készítésére. Operátiók kívánatra narkozissal is eszközöltetnek. Lakik főpiacz 1899. sz. a. I. emelet (Hungária kávéház mellett.)

Rendel: 9-től 1-ig. 3-tól 5-ig.

A világ
legjobb
fénymáz!

FERNOLENDT

fénymáz.

Bécs

gyár alapított
1835!

Ezen fénymáz, vitriol nélkül gyorsan a legszébb mély feketeszínű fényt adja és a bőrt tartóssá teszi.

Mindenütt raktáron!

Értesítés! A n. é. közönség saját érdekében kére-

tik csakis Fernoendt fénymázt venni és csak azon dobozokat el fogadni, melyek

St. Fernoendt

névaláírással vannak ellátva, mivel temérdek értékűtlen utánzat van forgalomban, melynek vignétája az én vignétámhoz hasonlóan vannak nyomva, hogy így a közönséget tévuttra vezessék

KLYTHIA A bőr
ápolására.

Az arcszín finomítására és szépítésére **ZSIRPOR**

Legelegánsabb toilette-, bál- és szalonpor.
Chemikailag megvizsgálva és jónak találva.

Dr POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Hölgyektől elismerő nyilatkozatok.

Taussig Gottlieb

Finom toilette szappanok és parfümek gyára, főraktár:

WIEN,

I. Wollzele Nr. 3.

Wolter Sarolta cs. k. udvari burg-zinbázi színésznő Bécsben.

Beeth Lola cs. k. udvari opera énekesnő Bécsben.

Schläger Antonia, cs. k. udvari opera énekesnő Bécsben.

Palmay Ilka, színésznő a „Theater an der Wien“ színházban.

Odilon Heléna, színiénekesnő a német népszínházban Bécsben.

Ernest van Dyck, cs. k. opera énekesnő Bécsben stb.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr. Mintadoboz 30 kr.

Szétküldés utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett.

Kapható a legtöbb parfüm és gyógyszerkereskedésében.

BOR

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy az izralita husvétra

külön berendezett helyiségben

kitűnő minőségű, tisztán készült

Érmelléki fehér Szilagysomlyói fehér

és **Egri vörös**

BOR

nagyban és literenként kimérve tartok, mely borok kiváló jók és igen ajánlatosak Nagyrabecsült vevőim szives figyelmébe ajánlva magamat

tisztelettel

Rosenberg Adolf

a „Frohner“ szálloda bérlelje.

Kiadó lakosztály.

A debreczeni ref. egyház tulajdonát képező, a Bathányi utcán levő néhai Baranyi-féle 2554. számú háznál, az utcára három szoba, egy alvó szoba, két udvari szoba, egy konyha, kamara, pin-cze, fatartó, padlás, mintegy tizenhárom méter hosszú beüvegezett folyosó, folyó évi Május hó esejétől három vagy hat évre haszonbérbe kiadó.

Debreczen, 1893. év Márczius hó 25.

Értekezhetni lehet nagy-csapó-utcán 319. szám alatt,

Otrokosi Végh János

a debreczeni ref. egyház algondnokánál.